

ابراهیم پورازبری

مدیریت زنجیره ارزش

www.ketab.ir

تألیف:

دکتر مصطفی ابراهیم پورازبری

دانشیار دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه گیلان

سیدسینا معصومی

انتشارات دانشگاه گیلان

۱۴۰۰

سرشناسه	: ابراهیم پور ازبری، مصطفی، ۱۳۶۰-
عنوان و نام پدیدآور	: مدیریت زنجیره ارزش سولقان مصطفی ابراهیم پورازبری، سیدسینا معصومی؛ ویراستار علمی محسن اکبری؛ ویراستار ادبی فرشته گلچین.
مشخصات نشر	: رشت: دانشگاه گیلان، انتشارات، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۴ص: مصور، جدول (بخشی رنگی)، نمودار (رنگی).
شابک	: 978-600-153-247-4
وحدت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: واژه نامه.
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۵۷ - ۱۶۳.
موضوع	: زنجیره ارزش
موضوع	: Value chain
موضوع	: زنجیره ارزش -- مدیریت
موضوع	: Value chain -- Management
موضوع	: سبندسی ارزش (کنترل هزینه)
موضوع	: Value analysis (Cost control)
شناسه افزوده	: معصومی، سیدسینا، ۱۳۷۱-
کتاب افزوده	: Sayed Sina , Masoumi
شناسه افزوده	: اکبری، محسن، ۱۳۵۶ -
شناسه افزوده	: دانشگاه گیلان. انتشارات
رده بندی کنگره	: HD۴۰۰
رده بندی دهیی	: ۶۵۸.۵۱۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۵۹۸۶۰۲
وحدت رکورد	: فیبا

اداره چاپ و انتشارات دانشگاه گیلان

نام کتاب	: مدیریت زنجیره ارزش
مؤلفان	: دکتر مصطفی ابراهیم پور ازبری، سیدسینا معصومی
ویراستار علمی	: دکتر محسن اکبری
ویراستار ادبی	: فرشته گلچین راد
نوبت چاپ	: اول، ۱۴۰۰
ناشر	: انتشارات دانشگاه گیلان
شمارگان	: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت	: ۲۳۰۰۰ ریال

* هر گونه چاپ و تکثیر فقط در اختیار انتشارات دانشگاه گیلان است.

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	ث
پیشگفتار.....	ح
فصل اول: زنجیره ارزش در انقلاب صنعتی چهارم.....	۱
۱-۱ مقدمه.....	۲
۲-۱ انقلاب‌های صنعتی و چشم‌انداز آینده صنعتی جهان.....	۴
۳-۱ انقلاب صنعتی چهارم.....	۶
۴-۱ چالش‌ها و فرصت‌ها در انقلاب صنعتی چهارم.....	۹
۵-۱ اثرات انقلاب صنعتی چهارم بر تولید و عملیات.....	۱۰
۶-۱ تحول فناوری و آینده تولید.....	۱۲
۱-۶-۱ فناوری و نوآوری برای آینده تولید: شتاب بخشیدن به ایجاد ارزش.....	۱۲
۲-۶-۱ همگرایی فناوری‌ها: فرصت‌هایی جدید برای ایجاد ارزش.....	۲۰
۷-۱ بلاکچین و تغییر زنجیره ارزش.....	۲۵
۸-۱ پادشکنندگی زنجیره ارزش.....	۲۷
۹-۱ زنجیره‌های ارزش جهانی و آینده تجارت.....	۳۷
۱-۹-۱ طبقه‌بندی زنجیره ارزش جهانی.....	۳۸
۲-۹-۱ تغییرات در زنجیره ارزش جهانی.....	۴۲
۳-۹-۱ استراتژی‌هایی برای بهبود عملکرد شرکت‌ها در زنجیره ارزش جهانی.....	۴۴
پرسش‌های فصل اول.....	۴۶
فصل دوم: توجه به ارزش در عرصه سازمان و مدیریت.....	۴۷
۱-۲ مقدمه.....	۴۸
۲-۲ واژه‌شناسی ارزش.....	۴۸
۳-۲ تعریف ارزش از دیدگاه‌های مختلف.....	۵۰
۴-۲ بیان کمی ارزش.....	۵۲
۵-۲ مروری بر خلق ارزش.....	۵۳
۶-۲ تفکر ناب.....	۵۵

۵۷.....	۷-۲ مؤلفه‌ها و ابزارهای ناب
۵۹.....	پرسش‌های فصل دوم
۶۰.....	فصل سوم: مبانی زنجیره ارزش
۶۱.....	۱-۳ مقدمه
۶۱.....	۲-۳ زنجیره ارزش
۶۴.....	۱-۲-۳ مدل مرکز بهره‌وری و کیفیت امریکا
۶۵.....	۲-۲-۳ مدل زنجیره ارزش پورتر
۶۸.....	۳-۲-۳ مدل‌های کارکردی مدیریت ارزش
۷۱.....	۴-۲-۳ مدل ریاضی زنجیره ارزش
۷۳.....	۳-۳ ترسیم جریان ارزش
۷۵.....	۴-۳ استراتژی زنجیره ارزش
۷۷.....	۵-۳ برنامه‌ریزی برای زنجیره ارزش
۷۹.....	۶-۳ محرک‌های توسعه زنجیره ارزش
۸۰.....	۱-۶-۳ کارایی سیستم
۸۰.....	۲-۶-۳ کیفیت محصول
۸۰.....	۳-۶-۳ تمایز محصول
۸۰.....	۴-۶-۳ استانداردهای اجتماعی و زیست محیطی
۸۱.....	۵-۶-۳ فعال کردن محیط کسب‌وکار
۸۱.....	۷-۳ زنجیره ارزش صنعت
۸۵.....	پرسش‌های فصل سوم
۸۶.....	فصل چهارم: مفاهیم مرتبط با مدیریت زنجیره ارزش
۸۷.....	۱-۴ مقدمه
۸۷.....	۲-۴ مدیریت زنجیره ارزش
۹۶.....	۳-۴ توسعه مدیریت زنجیره ارزش
۹۷.....	۱-۳-۴ زنجیره ارزش فراگیر
۹۸.....	۱-۱-۳-۴ کاربرد مدیریت ارزش فراگیر

۹۹.....	۲-۱-۳-۴ اهداف مدیریت ارزش فراگیر
۱۰۰.....	۳-۱-۳-۴ فرآیند مدیریت ارزش فراگیر
۱۰۳.....	۲-۳-۴ زنجیره ارزش ناب
۱۰۴.....	۳-۳-۴ زنجیره ارزش چابک
۱۰۷.....	۴-۴ مروری بر زنجیره‌های تأمین
۱۰۸.....	۱-۴-۴ زنجیره تأمین ناب
۱۰۸.....	۲-۴-۴ زنجیره تأمین چابک
۱۰۹.....	۳-۴-۴ زنجیره تأمین تاب‌آور
۱۰۹.....	۴-۴-۴ زنجیره تأمین سبز
۱۱۰.....	۵-۴-۴ زنجیره تأمین ترکیبی
۱۱۰.....	۵-۴ مقایسه زنجیره ارزش و زنجیره تأمین
۱۱۲.....	پرسش‌های فصل چهارم
۱۱۳.....	فصل پنجم: چارچوبی برای مطالعات مهندسی ارزش
۱۱۴.....	۱-۵ مقدمه
۱۱۴.....	۲-۵ فلسفه وجودی مهندسی ارزش
۱۱۸.....	۳-۵ حوزه‌های کاربردی مهندسی ارزش
۱۱۹.....	۴-۵ موانع و مزایای بکارگیری مهندسی ارزش
۱۱۹.....	۵-۵ شمای کلی فرآیند مهندسی ارزش
۱۲۰.....	۱-۵-۵ مرحله پیش مطالعه
۱۲۱.....	۲-۵-۵ مرحله مطالعه اصلی
۱۲۵.....	۳-۵-۵ فعالیت‌های پس مطالعه
۱۲۶.....	۶-۵ روش‌شناسی مطالعه مهندسی ارزش
۱۲۷.....	۱-۶-۵ روش‌شناسی مطالعه مهندسی ارزش در جهان
۱۲۸.....	۲-۶-۵ روش‌شناسی مطالعه مهندسی ارزش در ایران
۱۴۵.....	۷-۵ مقایسه مهندسی ارزش با سایر روش‌های بهبود در مدیریت
۱۴۵.....	۱-۷-۵ طراحی برای مونتاژ
۱۴۷.....	۲-۷-۵ تحلیل اثر حالت شکست

۱۴۷	۳-۷-۵ درست به هنگام
۱۴۸	۴-۷-۵ کپنر-ترگو
۱۴۹	۵-۷-۵ کایزن
۱۴۹	۶-۷-۵ مدیریت بر مبنای اهداف
۱۵۰	۷-۷-۵ گسترش عملکرد کیفیت
۱۵۰	۸-۷-۵ مهندسی همزمان
۱۵۱	۹-۷-۵ روش تاگوچی
۱۵۱	۱۰-۷-۵ کنترل کیفیت فراگیر (جامع)
۱۵۲	۱۱-۷-۵ نظریه حل خلاق مسئله
۱۵۲	۱۲-۷-۵ بودجه‌بندی بر مبنای صفر
۱۵۳	۱۳-۷-۵ الگوبرداری
۱۵۳	۸-۵ فرصت‌ها و چالش‌های مهندسی ارزش در ایران
۱۵۳	۱-۸-۵ فرصت‌های مهندسی ارزش
۱۵۴	۲-۸-۵ چالش‌های مهندسی ارزش
۱۵۵	پرسش‌های فصل پنجم
۱۵۶	منابع و مأخذ
۱۶۲	واژگان تخصصی

پیشگفتار

امروزه سازمان‌ها با توجه به افزایش تغییرات شدید محیطی از جمله افزایش انتظارات مشتریان، تغییرات فناوری و واکنش‌های رقبا در برآورده کردن انتظارات مشتریان، به دنبال راهکارهایی جهت حفظ بقا و کسب مزیت رقابتی هستند. یکی از راهکارهای مؤثر در این راستا، بکارگیری مفهوم مدیریت زنجیره ارزش است. زنجیره ارزش مفهومی است که برای اولین بار توسط مایکل پورتر در سال ۱۹۸۵ میلادی مطرح شد. پورتر فعالیت‌هایی را که یک شرکت از نقطه شروع یعنی تأمین مواد اولیه تا رسیدن محصول نهایی بدست مصرف‌کننده نهایی انجام می‌دهد، به‌عنوان یک زنجیره ارزش توصیف کرد، به‌طوری‌که طی هر یک از این مراحل یا فعالیت‌ها، ارزشی بر کالا یا خدمت افزوده می‌شود. مشتریان به دنبال کالاها و خدماتی هستند که دارای ارزش بیشتری نسبت به رقبا باشند. لذا نیاز است سازمان‌ها از مفهوم مدیریت زنجیره ارزش جهت مطالعه، شناسایی و ایجاد جریان ارزش در سرتاسر زنجیره ارزش استفاده نمایند. مدیریت زنجیره ارزش روش مدیریتی قدرتمندی جهت تحلیل کارکردها جهت اصلاح و بهبود فرآیندها و عملیات در سرتاسر زنجیره ارزش است. در این روش، فعالیت‌ها و اقدامات سازمان‌ها از جمله طراحی کالا و خدمات، تأمین و تدارک مواد، تولید و اجراء و توزیع و خدمات پس از فروش با هدف کاهش هزینه‌ها و بهبود کیفیت و بهره‌وری بررسی و تحلیل می‌شود.

مفاهیم انقلاب‌های صنعتی در سطح کلان و به دنبال آن تغییرات پارادایم‌های تولید و عملیات بر مفهوم ارزش و مدیریت جریان ارزش تأثیرگذار بوده است. از بارزترین نمودهای به‌کارگیری مفهوم ارزش در علم سازمان و مدیریت، تولید به هنگام و ناب است. در رویکرد ناب هر فعالیتی که ارزش‌افزوده به محصول اضافه نکند فعالیت فاقد ارزش شمرده شده و جزء هدر رفت‌ها تلقی می‌گردد و باید از مجموعه فعالیت‌های سازمان حذف شود. تولید ناب بر مبنای اندیشه بهبود مستمر به دنبال ایجاد جریان ارزش جهت دستیابی به تعالی سازمانی است.

هدف اصلی کتاب تبیین و تشریح مفاهیم مرتبط با ارزش، مهندسی ارزش و مدیریت زنجیره ارزش می‌باشد تا به سازمان‌ها کمک کند جریانی از ارزش را شکل دهند و فعالیت‌ها، عملیات و عناصر موجود در زنجیره ارزش را که فاقد ارزش برای مشتریان و ذی‌نفعان هستند حذف نمایند. لذا در این کتاب به بحث و بررسی مباحثی از جمله زنجیره ارزش در انقلاب صنعتی چهارم، توجه به ارزش در عرصه سازمان و مدیریت، مبانی زنجیره ارزش، مفاهیم مرتبط با مدیریت زنجیره ارزش پرداخته شده و در پایان چارچوبی جهت مطالعات مدیریت زنجیره ارزش ارائه شده است.

اگرچه مؤلفان سعی کرده ایم کتابی ارائه کنیم تا در حدامکان منسجم، روان و بدون نقص باشد، ولی با این وجود آماده دریافت و پذیرش نظرات همه خوانندگان و صاحب نظران در راستای بهبود هرچه بیشتر این اثر هستیم. پست الکترونیکی M.ebrahimpour@guilan.ac.ir مسیر ارتباطی ما با شماست.

در پایان لازم می دانیم از جناب آقای دکتر محسن اکبری به جهت ویراستاری علمی و سرکار خانم فرشته گلچین راد به جهت ویراستاری ادبی این کتاب کمال سپاسگزاری را داشته باشیم.

با احترام

مؤلفان

بهار ۱۴۰۰